شماره ۲۴۹۵۷/ت۵۷۶۲۴هـ ۱۳۹۹/۳/۱۳

وزارت کشور ـ وزارت اطلاعات

وزارت امور خارجه

معاونت حقوقی رییس جمهور

هیأت وزیران در جلسه ۳۱/۲/۱۳۹۹ به پیشنهاد شماره ۱۵۵۱۹ مورخ ۲۱/۲/۱۳۹۹ معاونت حقوقی رییسجمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه اعطای تابعیت ایران به فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اعطای تابعیت ایران به فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی

ماده۱ـ در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱ـ قانون: قانون اصلاح قانون تعیین تکلیف تابعیت فرزندان حاصل از ازدواج زنان ایرانی با مردان خارجی ـ مصوب ۱۳۹۸ـ.

۲ـ ازدواج شرعی: ازدواجی که مطابق قوانین ایران معتبر باشد، اعم از اینکه ثبت شده یا نشده باشد.

۳ـ پروانه اقامت: سندی که بر اساس قانون راجع به ورود و اقامت اتباع خارجه در ایران ـ مصوب ۱۳۱۰ـ و اصلاحات بعدی آن یا مقررات ورود و اقامت اتباع خارجی در مناطق آزاد تجاری ـ صنعتی جمهوری اسلامی ایران، صادر شده یا می‌شود.

۴ـ متقاضی: اشخاص زیر متقاضی تلقی می شوند:

الف ـ هر زن ایرانی که با مرد غیرایرانی ازدواج کرده و در نتیجه این ازدواج، دارای فرزند زیر (۱۸) سال باشد.

ب ـ هر فردی که از مادر ایرانی و پدر غیرایرانی متولد شده و بیش از (۱۸) سال تمام داشته باشد.

۵ـ زن ایرانی: زنی که پیش از ولادت فرزند، مطابق قوانین و مقررات ایران، دارای تابعیت ایرانی باشد و با مرد خارجی ازدواج کرده باشد.

Scanned with CamScanner

۶ ـ مرجع امنیتی: هر یک از دو نهاد امنیتی مندرج در قانون یا هر دو نهاد با هم.

ماده۲ـ ملاک ایرانی بودن مادر، اسناد سجلی او است.

ماده۳ـ ملاک ازدواج شرعی مادر ایرانی با پدر خارجی فرزند مشمول این قانون، عقدنامه رسمی یا هر سند معتبر قانونی مبنی بر وقوع نکاح یا صدور رأی قضایی (داخلی یا خارجی) مبنی بر وجود رابطه زوجیت او است.

تبصره۱ـ احراز وقوع ازدواج‌هایی که از تاریخ لازم‌الاجرا شدن قانون تا زمان انتشار این آیین‌نامه در روزنامه رسمی صورت گرفته، موکول به ارایه عقدنامه رسمی یا حکم قطعی مرجع قضایی مبنی بر احراز وقوع نکاح شرعی است. در مورد ازدواج‌هایی که پس از انتشار این آیین‌نامه واقع می‌شوند، تنها ازدواج ثبت شده ملاک تأیید تابعیت فرزندان متولد از این ازدواج‌ها خواهد بود.

تبصره۲ـ صدور و اجرای حکم قطعی طلاق یا فسخ نکاح، مانع از رسیدگی به درخواست اعلام تابعیت ایرانی برای فرزندان حاصل از ازدواج منتهی به حکم طلاق نیست.

ماده۴ـ فوت مادر، پدر یا فرزند و حجر این افراد، با رعایت تبصره ماده (۱۱) این آیین‌نامه، مانع از درخواست اعلام تابعیت ایرانی برای فرزند نیست. در صورت فوت یا حجر مادر و نرسیدن فرزند به هجده سالگی، دادستان شهرستان محل اقامت فرزند پس از انجام تحقیقات و گردآوری مستندات و ادله، درخواست مورد نظر را به استانداری ارایه می‌کند.

تبصره۱ـ در صورت فوت یا حجر مادر یا حجر فرزند و وجود قیم منصوب یا قیم اتفاقی یا امین موقت موضوع ماده (۱۱۸۷) قانون مدنی، حسب مورد، افراد مذکور درخواست و دلایل و مدارک را ارایه می‌کنند.

تبصره۲ـ اقامت فرزند در خارج از کشور، مانع از رسیدگی به درخواست مربوط به وی نمی‌شود.

ماده۵ ـ تعلق فرزند مشمول این قانون به مادر ایرانی، به موجب گواهی معتبر بیمارستان یا گواهی هریک از مراکز بهداشتی و درمانی ایرانی که فرزند در آن جا متولد شده و در صورت نبودن هریک از این گواهی‌ها یا تولد طفل در خارج از کشور، به موجب رأی مرجع قضایی (داخلی یا خارجی)، احراز می‌شود.

تبصره ـ تأیید تابعیت ایرانی فرزندانی که در خارج از ایران از مادر ایرانی متولد شده‌اند یا تا زمان تقدیم درخواست موضوع این آیین نامه در ایران اقامت قانونی نداشته اند یا در زمان تقدیم درخواست، قانوناً مقیم ایران نباشند، بر اساس گواهی ثبت رسمی ازدواج پدر و مادر آنها مطابق مقررات کشور محل تنظیم سند و رعایت قوانین و مقررات احوال شخصیه ایرانیان، صورت می‌پذیرد.

Scanned with CamScanner

ماده۶ ـ صدور پروانه اقامت برای پدر غیرایرانی فرد مشمول قانون در صورت نداشتن مشکل امنیتی، مشروط به تأیید و اعلام تابعیت ایرانی فرزند و درخواست کتبی وی برای اقامت در ایران، براساس قوانین و مقررات مربوط صورت می گیرد.

تبصره ـ در صورتی که پدر غیرایرانی به موجب این قانون اجازه اقامت اخذ کند و پس از آن از زن ایرانی به واسطه صدور حکم طلاق یا فسخ نکاح یا هر طریقی که موجب مفارقت می شود، جدا شود، اقامتی که بدین جهت تحصیل کرده، لغو می شود.

ماده۷ـ در صورت اعلام صریح وجود مشکل امنیتی توسط مرجع امنیتی ظرف سه ماه، عدم موافقت به استانداری مربوط یا نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور اعلام می شود. پس از ابلاغ عدم موافقت توسط استانداری یا نمایندگی مذکور به متقاضی، وی حق دارد ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ نسبت به اعلام‌نظر مرجع امنیتی اعتراض کند. مرجع امنیتی پس از دریافت اعتراض، دوباره به موضوع رسیدگی و حداکثر ظرف سه ماه اظهارنظر می‌کند.

ماده۸ ـ متقاضی می تواند تا یک سال پس از وصول پاسخ نهایی، درخواست تجدیدنظر خود را به استانداری یا نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور ارایه کند. تجدیدنظرخواهی براساس نوبت وصول، در کمیسیون تابعیت وزارت کشور مطرح می‌شود. کمیسیون یادشده موظف است طبق مقررات، حداکثر ظرف شش ماه درخواست را بررسی و تصمیم نهایی خود را به معترض ابلاغ کند. این تصمیم قطعی است.

ماده۹ـ برای شروع روند اعلام تابعیت، متقاضی موظف است درخواست کتبی یا الکترونیکی خود را با اطلاعات کامل و ارایه مستندات به استانداری محل تولد یا اقامت مادر ایرانی فرزند، ارایه کند. در این تقاضانامه نام، نام خانوادگی، شغل، نشانی محل سکونت و محل کار، مشخصات و مدارک تابعیت پدر فرزند، مشخصات سجلی مادر فرزند و اطلاعات قابل ذکر هویتی فرزند، بیان می شود.

تبصره۱ـ درصورتی که پدر فرزند، مجهول المکان باشد یا محل سکونت مشخصی در ایران نداشته باشد یا فرزند با پدر خود زندگی نکند، مادر آخرین محل اقامت پدر فرزند در ایران یا محل آخرین سکونت مشترک خود با او را به مرجع مربوط، اعلام می‌کند.

تبصره۲ـ فرزندان بالاتر از هجده سال شمسی که پیش از رسیدن به این سن، سابقه درخواست اعلام تابعیت ایرانی ندارند یا پس از جریان یافتن درخواست مادر، به سن مذکور رسیده‌اند، حق دارند درخواست خود را ارایه یا پیگیری کنند. در صورت جریان یافتن پرونده به درخواست مادر فرزندان یادشده، ادامه پیگیری از طریق خود فرزند صورت می‌پذیرد. تعیین سن این افراد به عهده استانداری یا مرجع صالح رسیدگی است و این مراجع می توانند هرگونه تحقیق لازم، از قبیل اخذنظر پزشکی قانونی را انجام دهند.

Scanned with CamScanner

ماده۱۰ـ استانداری محل تولد یا اقامت زن ایرانی، مدارک هویتی را جهت بررسی و تعیین اصالت مدارک و انجام استعلامات مربوط، دریافت می کند.

تبصره۱ـ اداره کل ثبت احوال استان مربوط موظف است در صورت عدم احراز اصالت مدارک توسط اداره ثبت احوال محل تولد زن ایرانی، مراتب را با ذکر دلایل و نواقص پرونده از طریق استانداری به اطلاع متقاضی برساند. متقاضی که درخواست وی در مرحله بررسی اولیه رد شده باشد، می تواند نسبت به تکمیل پرونده اقدام و پس از رفع نواقص، دوباره بررسی پرونده را درخواست کند.

تبصره۲ـ درصورت اعتراض به اعلام اداره ثبت احوال نسبت به پرونده کامل و نهایی شده از سوی متقاضی، متقاضی می تواند ظرف یک سال اعتراض خود را به استانداری مربوط تسلیم کند.

ماده۱۱ـ ایرانی بودن مادر، ازدواج وی با مرد غیرایرانی و تعلق فرزند به مادر و حصول آن از ازدواج مذکور برای اعلام تابعیت فرزند توسط استانداری، ضروری است و ارایه اسناد و دلایل مربوط به این موارد به عهده متقاضی و احراز اصالت این موارد به عهده استانداری های سراسر کشور است. در مورد اسناد سجلی، نظر اداره ثبت احوال ملاک است.

تبصره ـ در صورت فوت مادر، پدر یا فرزند در زمان ارایه درخواست یا پس از آن، ادامه رسیدگی به پرونده در استانداری، موکول به احراز نسب فرزند با پدر و مادر، در مرجع قضایی است. پس از ارایه حکم قطعی مرجع قضایی، مرجع رسیدگی‌کننده بر اساس مقررات به رسیدگی خود ادامه می‌دهد.

ماده۱۲ـ استانداری پس از تأیید صحت موارد فوق، موظف است وجود یا فقدان مشکل امنیتی را از مرجع امنیتی استعلام کند. مرجع امنیتی باید حداکثر ظرف سه ماه نظر خود را جهت اعلام تابعیت ایرانی صریحاً به استانداری اعلام کند.

تبصره ـ بررسی، احراز و اعلام وجود مشکل امنیتی در مرجع امنیتی، بر اساس دلایل و مستندات فنی، امنیتی و اطلاعاتی قطعی و موجود در رابطه با متقاضی صورت می‌گیرد.

ماده۱۳ـ عدم ارسال پاسخ روشن ظرف سه ماه توسط مرجع امنیتی به منزله فقدان مشکل امنیتی تلقی می‌شود و در این صورت و در فرض اعلام رسمی فقدان مشکل امنیتی، اداره ثبت احوال محل تولد مادر ایرانی موظف به صدور کارت ملی و شناسنامه برای فرد مورد نظر است. در صورت اعلام صریح وجود مشکل امنیتی از سوی مراجع مذکور، رد درخواست توسط استانداری به متقاضی ابلاغ می‌شود. این تصمیم ظرف یک سال از تاریخ ابلاغ آن به متقاضی در کمیسیون تابعیت وزارت کشور قابل تجدیدنظرخواهی است. این کمیسیون موظف است ظرف شش ماه در خصوص این

Scanned with CamScanner

درخواست، تصمیم‌گیری نهایی و نتیجه را به متقاضی ابلاغ کند. این تصمیم قطعی است.

ماده۱۴ـ در صورت موافقت با درخواست اعلام تابعیت برای فرزند متولد از مادر ایرانی، نتیجه جهت صدور پروانه اقامت پدر توسط استانداری به اطلاع نیروی انتظامی محل اقامت مادر ایرانی می رسد. صدور پروانه اقامت مذکور موکول به درخواست کتبی پدر است.

ماده۱۵ـ متقاضی خارج از کشور جهت ارایه درخواست اعلام تابعیت و تشکیل پرونده به نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل سکونت مادر ایرانی مراجعه می‌کند. احراز اصالت مدارک ارایه شده از جمله اسناد مربوط به مادر ایرانی، ازدواج وی با مرد غیرایرانی و تعلق فرزند به مادر، به عهده نمایندگی مذکور است.

ماده۱۶ـ نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران موظف است در صورت نقص مدارک، مراتب را با ذکر دلایل و نواقص پرونده به اطلاع متقاضی برساند. متقاضی که درخواست وی در مرحله بررسی اولیه رد شده است، می تواند نسبت به تکمیل پرونده اقدام و پس از رفع نواقص، دوباره بررسی پرونده را درخواست کند. در صورت اعتراض به تصمیم نهایی نمایندگی ، متقاضی می تواند ظرف یک سال مراتب تجدیدنظرخواهی خود را به نمایندگی منعکس کند تا پرونده جهت بررسی به کمیسیون تابعیت وزارت کشور ارسال شود. ترتیب رسیدگی این کمیسیون به شرح مواد (۸) و (۱۳) این آیین‌نامه است.

ماده۱۷ـ در صورت تأیید مدارک، نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران موظف است پرونده متقاضی را برای دریافت مجوز صدور شناسنامه و کارت ملی به وزارت امور خارجه و سازمان ثبت احوال کشور ارسال کند.

ماده۱۸ـ وزارت امور خارجه موظف است پس از ارسال پرونده توسط نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران درخصوص وجود یا عدم وجود مشکل امنیتی درباره فرد مورد نظر از وزارت اطلاعات و سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی استعلام کند. این دو مرجع طبق ترتیبات مقرر در ماده (۷) این آیین نامه بررسی و صریحاً اعلام‌نظر می کنند.

ماده۱۹ـ پس از تکمیل پرونده و احراز فقدان مشکل امنیتی، وزارت امورخارجه مراتب را به نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل اقامت مادر ایرانی اعلام می کند تا نسبت به صدور شناسنامه و کارت ملی برای متقاضی، اقدام شود.

ماده۲۰ـ در صورتی که پدر غیرایرانی تمایل به اقامت در ایران داشته باشد، می تواند با مراجعه به نمایندگی سیاسی و کنسولی جمهوری اسلامی ایران در کشور محل اقامت مادر ایرانی، صدور روادید ایرانی را برای خود درخواست کند. پدر غیرایرانی در صورت ورود به کشور، می تواند از طریق نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، صدور سند اقامت برای خود

Scanned with CamScanner

را درخواست کند.

ماده۲۱ـ فرزندان موضوع قانون و این آیین‌نامه، پس از طی روند مقرر در آیین نامه و از زمان تأیید تابعیت ایرانی آنان، از حقوق و تکالیف اتباع ایران برخوردار هستند.

ماده۲۲ـ درخواست هایی که قبل از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه برای اعلام تابعیت فرزندان موضوع قانون ارایه شده‌اند، پس از رفع نقص احتمالی و انطباق با شرایط این آیین‌نامه، مورد رسیدگی قرار می‌گیرند.

ماده۲۳ـ در صورت احراز تقلب یا رفتار غیرقانونی شخص یا اشخاص در ارایه دلایل و مستندات به منظور استفاده از مزایای قانون، استانداری حسب مورد، ضمن توقف یا پایان دادن به رسیدگی خود، بر اساس احکام قانونی مربوط، علیه اشخاص مذکور طرح دعوا می‌کند. در این صورت، مرجع قضایی صالح حسب مورد براساس قوانین حاکم بر رفتار مرتکب یا مرتکبان، آنها را مجازات می‌کند. در صورتی که اعلام تابعیت فرزند ناشی از ازدواج زن ایرانی با مرد غیر ایرانی بر اساس اسناد یا دلایل خلاف واقع یا نامعتبر صورت گرفته باشد، تابعیت اعلامی و اسناد صادرشده بر اساس آن، با تصمیم استانداری مربوط، ملغی اعلام و مراتب به اشخاص مرتبط ابلاغ می‌شود. در صورت بی‌تأثیر بودن رفتار مذکور در اعلام تابعیت، رسیدگی به درخواست تا اتخاذ تصمیم نهایی در استانداری براساس مقررات این آیین نامه ادامه می‌یابد.

ماده۲۴ـ این آیین‌نامه از زمان تصویب لازم‌الاجرا است.

Scanned with CamScanner